

hodnik. Tako klet mogoče je z enim pogledom pregledati; vsa kletarska opravila, kakor pretakanje, polnenje in čiščenje sodov je lahko v nji izvrševati.

Tla kleti so tlakana z opeko ali s kamnitimi ploščami. Opeka je boljša, rabiti je pa pri tlakanji cement. Hodnik po sredi naj je nekoliko izbuhnen, to je, sedlan, da se vsa mokrota lahko odteče. Tak tlak se lahko izplakne ter klet sploh lepa in snažna obdrži.

Za zračenje kleti služi ne preozek oddušnik (pod. IV. in V. r), ki je narejen ali iz desk ali pa še bolje iz lončenih cevi.

Klet je razsvetliti s petrolejno svetilnico, ki je obešena na stropu (pod. V., t), ne pa z lojeno svečo, katera vse ponesnaži.

Pod. IV. je kipelna in vinska klet risana po preseku *c d.*

Vsa vrata narejena so na dva stežaja, zato, da je delo, posebno pa prenašanje posode olajšano. Kdor se stroškov ne boji, naj pa vrata na tir naredi, ker taka se kar na stran potisnejo in ob steni nič prostora ne vzamejo.

Iz vzornega načrta je razvidno, da je vse zidovje iz opeke. Vinska klet je obokana. Streha križa je pa z opeko.

Pri sestavi tega vzornega načrta gledalo se je na razmere malega in srednjega posestnika. Cel načrt je pa tako prirejen, da je mogoče sedanje kleti po njem prezidati. Tam, kjer imajo navado, vinsko klet imeti pod kipelno ali pa pod hišo, lahko gledé na ta običaj načrt tako spremené. Vinska klet v tem vzornem načrtu je prostorna za 200 do 230 hektolitrov vina. Kedor pa svoje vino precej v prvem letu prodaja, pa vinsko klet za tretjino ali polovico lahko manjšo naredi.

Prav toplo priporočamo, ob priliki delati po tem vzornem načrtu, posebno bi pa vsaj jedno napravo priporočali, to je, na Dolenjskem in Štajerskem prepotrebno peč v kipelni kleti. To bi bil velik napredek v kletarstvu.

Ne zamolčimo, da so stroški takega zidanja precejšnji, a tudi živinorejec mora imeti primerne stavbe, ako hoče umno rediti živino. Prvi korak k izboljšanju našega vinarstva je umno ravnanje z vinom v kleti, k temu je pa treba primerno vrejene kleti.

Izpeljavanje in raztroševanje gnoja po zimi.

Spisal V. Rohrmann.

Marljivi poljedelec ne drži rok križem v zimskem času, marveč skrbi za prihodnjost in se vestno

pripravlja na spomlad, ki ga pričakuje z obilnim delom.

Da si zljajša poljedelec spomladansko pripravlanje in obdelovanje polja za setev, si z največjo koristjo svoje njive, na katerih ne prideluje ozimine, še pred zimo, toraj uže v jeseni preorje in pusti v surovih brazdah prezimiti; se nadalje preskrbi v zimskem času s potrebnimi in dobrimi semeni; si pripravi in uredi potrebno poljsko in drugo orodje.

Ravno tako mora biti pa tudi skrb umnega poljedelca v tem času, da zvozi hlevski gnoj, ko je na gnojišču dozorel in postal godán, na svoje njive, katere mora za jaríno, korenstvo itd. pognojiti in katere do sedaj ni mogel, ker je bila jesen morda prekratka ali vreme neugodno, ali ker ni imel gnoja ali je bil obložen z drugim, bolj nujnim delom.

Na take njive je dobro gnoj po zimi voziti, ko nimamo družega dela. S tem si zljajšamo izdatno pomladansko setev in izkoristimo bolje krmo, ker nam živina dela.

Vprašanje le nastane: „kako pa naj ravnamo z gnojem na polji po zimi, da se ga nam nič ne zgubi?“

Če je zima snežena in je dober senivec, naj se ne zamudi ugodne prilike in gnoj na polje v velike kupe navozi, ki se s zemljo pokrijejo, da ne zgubava gnoj svoje moči ali redilnosti. Ti kupi gnoja se potem na spomlad, predno se njiva za setev orje, v manjše kupice razpeljejo, gnoj dobro in enakomerno raztrosi in podorje.

Če pa polja ne pokriva snežena odeja ali vsaj nobena posebna in je zemlja zmrznjena, se lahko gnoj tudi takoj in ob enem — in to še posebno na preoranem polji — v male kupice razvozi in takoj lepo enakomerno raztrosi.

Le, kjer polje preveč visi, zgubi lahko precej redilnosti tako raztrošen gnoj s tem, da ga izpere močna deževna voda, ki se odteka. Ravno tako bi ne bilo svetovati, gnoj na njivali, ki so preraščena s pirnico (tudi perenka ali raba) in so zelo mokrotna, pozimi razpeljavati in raztrositi, ker bi se že tako prenadležna in škodljiva pirnica še bolj zaplodila in množila. Tudi snežena voda bi znala škodovati, če smo gnoj po strnišču, toraj do nerazoranem polji raztrosili in to tem bolj, čem bolj viseča je lega polja, čem lažje bi se toraj odplavile gnojilne tvarine. Sicer pa na surove brazde pri zmrznjeni zemlji in ravnem polji v zimskem času raztrošen gnoj ne trpi znatne škode.

Najbolj pametno in vspešno toraj ravnamo, če gnoj po zimi le na uže v jeseni preorano polje, toraj na surove brazde izvozimo, raztrosimo, in kakor hitro mogoče v zgodnji spomladi podorjemo.

Tako gnojenje je priporočljivo, če nam na pr. ni bilo mogoče v jeseni gnoja za krompir podorati. Prav je, da mi na tako polje, katero smo pa na

priliko za peso ali krompir v jeseni globokejšje preorali in v surovih brazdah prezimiti pustili, med zimo gnoja napeljemo in hitro v zgodnji spomladi podorjemo.

Povedano sem praktično izkusil za časa mojega službovanja na Českem, kjer je tako ravnanje blizo splošno in povsod na naprednih kmetijah.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 9. januarija 1887.

Seji predseduje gosp. G. grof Thurn, družbeni predsednik, navzoči so gosp. podpredsednik Jos. Fr. Seunig in odborniki gg. Kastelic, Murnik, Povše, Robič, Witschl, dr. pl. Wurzbach in tajnik gospod G. Pirc.

Po predlogu odseka za splošne stvari sklene glavni odbor izdajati „Kmetovalca“ v l. 1887. na celi poli ter sprejemati tudi inserate. Prvo številko „Kmetovalca“ z vabilom na naročbo priložiti je več slovenskim listom kot prilogo.

Po nasvetu tajnika izda družba v svoji zalogi uzorne načrte kmetijskih stavb.

Poročilo o izpitih na družbeni podkovski šoli glavni odbor na znanje vzame.

Podružnici v Novem mestu odpusti se njen dolg. Na predlog ravno te podružnice sklene glavni odbor prositi za pomnožitev ustanov za šolo v Grmu in za podporo za zimske vinarske tečaje.

Poročilo o prvem občnem zboru logaške podružnice vzame glavni odbor z veseljem na znanje.

Podružnica v Boštanji namerava osnovati sadjarsko društvo in poroča to odboru. Odboru ni mogoče k shodu, ki je v ta namen 16. t. m. sklican, poslati svojega tajnika, a obljubi podružnici vsestranske podpore.

Tajnik poroča, da so došle jako ugodne ponudbe za krmensko slamo, a treba jim je odpovedati, ker ni došlo prav nič poročil.

Na shodu avstrijskih gozdarjev na Dunaji 28. svečana t. l. zastopal bode družbo gosp. odbornik in državni poslanec dr. Jos. Poklukar. Ker gosp. dr. Poklukar ni navzoč v seji, zato naprosi se ga pismeno.

Gospodarjem v Šentvidu nad Ljubljano dá se brezplačno nekaj iztisov knjižice „Mlekarnstvo“.

Tajnik Pirc poroča o porabi mlekarske subvencije.

Odbornik gospod Povše poroča o ustanovitvi „Mlekarske zadruge“ v Ljubljani, ter predlaga, da se glavni odbor v principu izreče za to, da se osnujejo v Ljubljani mlekarski tečaji, po deželi pa mlekarske zadruge, ki bodo v zvezi z ljubljansko.

Glavni odbor temu pritrdi in prosi g. Povšeta, da izdela o tem poročilo.

Glavni odbor sprejme 59 novih udov, (kojih imena pa prihodnjič prijavimo, ker nam prostora primanjkuje. Vred.)

Gospodarske novice.

* 10.000 gold. za varstvo nižjeavstrijskega vinarstva pred poginom vsled uničevanja trsovja po trtni uši dovolil je za l. 1887. nižjeavstrijski deželni zbor v svojem letošnjem zasedanju. Denar bodo porabili za nakup ameriških trt, za okrajne trtnice in za tečaje, v kojih bodo poučevali vincarje o izgoji in cepljenju ameriških trt. Enako postopanje naj odločno tirjajo tudi posestniki kranjskih 18.000 orolov vinogradov od deželnega zbora, drugače pripehtilo se jim bode, da bode prepozno in godilo se jim bode, kakor onim ogerskim vinogradarjem, ki so živeli le od vinogradov, katere jim je pa sedaj trtna uš uničila, da sedaj, ko bi radi obsadili svoje vinograde z ameriškimi trtami, pa teh trt ni dovolj ali pa je eksekutor uže pobral vse imetje, da sploh nimajo kam trt saditi. Trtna uš uničila bode vse domače trte na Dolenjskem, nadomestujte jih z ameriškimi ob pravem času, kajti na Dolenjskem ni življenja brez trte!

* Belanska goved, kojo je kmetijska družba z najboljšim vspehom po Gorenjskem razširila, zadobiva vedno večjo veljavo. Mlekarji, ki mleko na Dunaj prodajajo, v novejšem času največ to goved držijo, ker dajejo krave te pasme 2100—3000 litrov izvrstnega mleka na leto.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 4. Jaz denem večkrat vino v buteljke, jih zapečatim, a to se mi nikdar tako lepo ne posreči, kakor so zapečatene kupljene buteljke. (P. R. v G.)

Odgovor: Buteljke zapečatite tako-le in zadovoljni bodete z uspehom: Snažen, še bolje nov lonček napolnite, a ne do vrha, z razdrobljenim pečatnim voskom. Lonček pristavite k ognju, da se vosek raztopi. Pridenite potem nekoliko špirta, da je raztopljen vosek bolj redek. Vrat zamašene steklenice utaknite v tekoč pečatni vosek, enkrat buteljko zasukajte in vun jo potegnite. Ko je vosek uže nekoliko trd, pritisnite na vrh steklenice pečat in delo je končano. Lonček z neporabljenim voskom pripravite pa za prihodnjo tako delo.

Priznajte, ker prejet vosek se sklenuje nič več naše prijatelj. Če imate dosti denarja, da napolnite novih sklenic - žrtujte se to malo za nov lonček. " is za